

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 366)

z dnia 27 sierpnia 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 366)

27 sierpnia 2014 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

- zmiany w składzie Prezydium Komisji,
- rozpatrzenie sprawozdania podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych o rządowym i poselskim projektach ustaw o odwróconym kredycie hipotecznym (druki nr 2392 i 1442).

W posiedzeniu udział wzięli: **Dorota Podedworna-Tarnowska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Norbert Jeziolowicz** dyrektor Zespołu Bankowości Detalicznej i Rynków Finansowych w Związku Banków Polskich wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Kołota** naczelnik w Departamencie Bankowości Komercyjnej i Specjalistycznej oraz Instytucji Płatniczych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Nowak**, **Mariusz Pawełczyk**, **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Kasiak**, **Hanna Magdalińska**, **Jacek Markiewicz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych o rządowym projekcie i poselskim projektach ustaw o odwróconym kredycie hipotecznym z druków sejmowych 2392 i 1442.

To sprawozdanie będzie przedstawiał przewodniczący podkomisji stałej pan poseł Wiesław Janczyk.

Chciałabym jednak rozszerzyć porządek dzisiejszego posiedzenia i uzupełnić o wybór wiceprzewodniczącego Komisji Finansów Publicznych. W związku z rezygnacją z mandatu poselskiego przez pana przewodniczącego Jakuba Szulca pozostał wakat w Prezydium Komisji. Taką propozycję uzupełnienia porządku posiedzenia przedkładam państwu.

Czy są uwagi do porządku dziennego?

Nie widzę.

Stwierdzam zatem, że porządek dzienny został przyjęty przez Komisję.

Znacznie więcej czasu zajmie przedstawienie sprawozdania i praca nad projektami ustaw o odwróconym kredycie hipotecznym.

W imieniu Klubu Platforma Obywatelska chciałam zgłosić na wiceprzewodniczącego Komisji finansów Publicznych panią poseł Bożenę Szydłowską, która dotychczas była przewodniczącą podkomisji stałej do spraw podatkowych.

Czy są uwagi państwa posłów? Czy są inne propozycje?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw, żeby pani poseł...

Czy pani poseł wyraża zgodę?

Poseł Bożena Szydłowska (PO):

Wyrażam, pani przewodnicząca.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy jest sprzeciw wobec propozycji, aby pani poseł Bożena Szydłowska pełniła funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Finansów Publicznych.

Nie widzę.

Stwierdzam zatem, że pani poseł jednomyślnie została wybrana na wiceprzewodniczącego.

Gratuluję bardzo serdecznie, pani poseł.

Poseł Bożena Szydłowska (PO):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

I zapraszamy do Prezydium. W punkcie drugim, tak jak zaplanowano, rozpatrzymy sprawozdanie podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych.

Zanim to uczynimy chciałabym w imieniu pań i panów posłów przywitać uczestniczących w posiedzeniu przedstawicieli naczelnych organów administracji państwowej oraz innych urzędów i instytucji. Bardzo serdecznie witam panią Dorotę Podedworną-Tarnowską, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów a także uczestniczących w naszym posiedzeniu gości, między innymi przedstawicieli Związku Banków Polskich.

Przypominam, że Komisja Finansów Publicznych w dniach 27 sierpnia ubiegłego roku oraz 24 czerwca bieżącego roku skierowała poselski i rządowy projekt ustawy o odwróconym kredycie hipotecznym do podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych.

Informuję, że podkomisja zakończyła pracę w dniu 24 lipca bieżącego roku. Podkomisja przyjęła sprawozdanie o projektach z druków sejmowych 2392 i 1442. Sprawozdanie podkomisji jest dostępne na poselskich iPadach w programie *secure sources*. Jest ono również zamieszczone w systemie informacji Sejmu na stronie internetowej.

Zanim udzielię głosu panu przewodniczącemu Wiesławowi Janczykowi, chciałabym poinformować, że wpłynęło pismo ze Związku Banków Polskich dotyczące materii, którą będziemy procedować, zawierające uwagi, które sformułowano a także propozycje rozwiązania problemów, które zauważa Związek Banków Polskich. Ten materiał został umieszczony na państwa iPadach.

Do Prezydium wpłynęły także dwie poprawki, które państwo posłowie otrzymacie.

To są informacje w sprawach technicznych.

Bardzo więc proszę pana przewodniczącego Wiesława Janczyka o zreferowanie prac podkomisji. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zaproszeni goście, mam zaszczyt – w imieniu Podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych – przedłożyć sprawozdanie podkomisji dotyczące...

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie przewodniczący, jeszcze chwileczkę.

Poprosimy posłów wchodzących o zamknięcie drzwi.

Dziękuję bardzo.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie dotyczące pracy nad projektem ustawy o odwróconym kredycie hipotecznym.

Przypomnę, historia była następująca.

W dwóch terminach Komisja Finansów Publicznych skierowała do naszej podkomisji projekty ustaw. Pierwszy zgłosili posłowie Klubu Parlamentarnego SLD, ten projekt zawarty jest w druku nr 1442. Kolejny zawarty w druku nr 2392 jest projektem rządowym.

Muszę też objaśnić, że tempo pracy nad tym dokumentem było kontestowane (jeszcze przed kampanią wyborczą do europarlamentu) z trybuny sejmowej, co że tak powiem,

mogło budzić niepokój wielu osób. Czuję się więc w obowiązku usprawiedliwić i powiedzieć w imieniu podkomisji, że nasz zespół pracował absolutnie bez zbędnej zwłoki nad tymi dokumentami. Cały czas była umowa i zgoda wszystkich członków podkomisji, że w tej materii, która jest nowa w systemie polskiego prawa, potrzebny jest zapowiadany od miesiąca projekt rządowy. Otrzymywaliśmy takie zapewnienia, że taki projekt jest przygotowywany, że podlega ostatnim uzgodnieniom. Istotnie, tutaj strona rządowa zrealizowała zapowiedzi przedstawicieli Ministerstwa Finansów i powiedziałbym, ten drugi projekt skierowany do naszej podkomisji wpłynął w przyzwoitym terminie. Dzięki temu, jak się wydaje, mogliśmy bardzo precyzyjnie nad tym trudnym obszarem pracować.

Ja tylko powiem tak, że ustawa oczekiwana jest przez usługodawców na rynku finansowym od wielu miesięcy, żeby nie powiedzieć – od lat. Cały obszar uregulowany w tym dokumencie, w tym projekcie ustawy, jest na dzisiaj uczęszczany i bez tej ustawy, w oparciu o przepisy Kodeksu cywilnego.

Z całą odpowiedzialnością należy to powiedzieć, że dzieje się to na warunkach, które mogą być o wiele bardziej groźne i surowe dla osób, które takiego kredytu w oparciu o odwróconą hipotekę potrzebują i z takiego kredytu korzystają.

Zasadnicza zmiana zapisana w tej ustawie w stosunku do tego, w jaki sposób funkcjonuje ten obszar, wydaje się polegać na tym, że ustawa będzie chronić taką osobę od tego zasadniczego elementu ryzyka, obciążającego korzystających dzisiaj z tego produktu w oparciu o Kodeks cywilny, który polega na przeniesieniu własności w dniu zawarcia umowy. To był naprawdę bardzo istotny element ryzyka i on, wydaje się, tą ustawą zostaje wyeliminowany w taki sposób, że będziemy tutaj mieli propozycję wypłaty kwoty kredytu zabezpieczonego hipoteką bez tego elementu przeniesienia własności w momencie rozpoczęcia całej relacji.

Trzeba też przyznać, że wydaje się dobrym i korzystnym zapis polegający na tym,...

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie profesorze, drzwi.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

...że osoby, które będą podejmować decyzję o zawarciu takiej umowy, będą miały określony czas, w tym przypadku, 7 dni na przeanalizowanie wszystkich warunków proponowanej relacji z instytucją kredytującą. Wydaje się, że wybraliśmy szereg najlepszych rozwiązań spośród proponowanych w obydwu tych dokumentach.

Można, szanowni państwo, powiedzieć również to, że Polska, przyjmując ten dokument, będzie w awangardzie państw, które uregulowały ten obszar, bo w Europie na dzisiaj nie wszystkie państwa mają taką regulację ustawową. Posiadają ją Szwecja, Francja, Włochy, Anglia, Hiszpania i Węgry. Takie przepisy są obecne też w innych krajach, ale nie jest tak, że we wszystkich krajach ten obszar jest uregulowany. Wydaje się, że bez względu na to, jak to jest kontrowersyjny obszar, ta regulacja ustawowa ucywilizuje wszystkie relacje osób i podmiotów gospodarczych w sposób taki, że one będą bardziej korzystne dla, wydaje się, zawsze słabszej strony takiej relacji cywilno-prawnej, jaką jest kredytobiorca.

Podnoszono w trakcie prac nad ustawą fakt, że powinien być równoległy procedowany drugi dokument, może jeszcze bardziej potrzebny, to jest – produkt oferujący rentę dożywotnią. Są zapowiedzi rządowe mówiące o tym, że również taki dokument jest w drodze, jest w przygotowaniu: ustawa o dożywotnim świadczeniu pieniężnym.

Były też podnoszone głosy (może to rozszerzy obecny tutaj pan profesor Żyżyński), że brakuje w tym projekcie elementów ubezpieczeń całej tej relacji. Były podnoszone również kontrargumenty mówiące o tym, że ubezpieczenie każdego ryzyka jest też kosztowne i w sytuacji, kiedy nie cały majątek według stuprocentowej wyceny będzie mógł być skapitalizowany przez osobę, która wejdzie w relację i będzie korzystać z kredytu a raczej tylko jego część z uwagi na to, że pozostała część wartości tego majątku musi służyć różnego rodzaju zabezpieczeniom: kosztów kredytu, kosztów odsetkowych i innych kosztów związanych potem ze zbyciem tego majątku, z usystematyzowaniem praw osób, które są spadkobiercami, jednak brak tych zapisów mówiących o ubezpieczeniu określonych elementów tego ryzyka nie powinien stanowić dzisiaj zasadniczego hamulca, żeby

ta ustawa mogła zostać poddana pod wolę Wysokiej Izby i głosowanie w trzecim czytaniu na forum Sejmu Rzeczypospolitej.

Szanowni państwo, jak powiedziałem, najlepsze rozwiązania z proponowanych w tych dwóch projektach zostały w toku dyskusji wśród członków podkomisji stałej do spraw instytucji finansowych zawarte. Wydaje mi się, że w pierwszym możliwym terminie, w czasie ostatniego posiedzenia Sejmu jeszcze przed wakacjami, przyjęliśmy to sprawozdanie.

Mam zaszczyt wnosić o przyjęcie tego sprawozdania w załączonej formie.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo panu przewodniczącemu.

Sprawozdanie zostało przedstawione.

Chciałabym, abyśmy rozpoczęli rozpatrywanie tego sprawozdania.

Jeżeli będą uwagi państwa posłów do poszczególnych artykułów, będziemy udzielać głosu. Proszę o sygnalizowanie potrzeby zabrania głosu, jeżeli będą uwagi Biura Legislacyjnego do zapisów.

Jeżeli do tej dyskusji będzie się chciała włączyć pani minister, to również będziemy każdorazowo udzielać pani głosu.

Mam również propozycję związaną z tym, że wpłynęło pismo ze Związku Banków Polskich. Nie wiem, czy wszyscy państwo mieli okazję w całości z tym pismem się zapoznać. Uwagi Związku Banków Polskich są, uważam, na tyle istotne, że chciałabym dopuścić państwa do głosu. Jeżeli Związek Banków Polskich będzie chciał przedstawić swoje propozycje to udzielimy głosu.

Zostały sformułowane propozycje poprawek, ale w tej chwili żadna z poprawek, które państwo proponujecie, nie została przejęta przez posłów.

Pani poseł Joanna Mucha, bardzo proszę.

Poseł Joanna Mucha (PO):

Pani przewodnicząca, czy jest możliwość zadania kilku pytań takiej natury bardziej ogólnej, zanim zaczniemy procedowanie?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Taką rozmowę czy taką dyskusję prowadziliśmy w podkomisji, pani poseł.

Myślę, że tam odbyła się cała dyskusja łącznie z dyskusją ogólną w trakcie rozpatrywania tego projektu. Niemniej jednak dopuszczę panią poseł do głosu, bo rozumiem, że pani poseł chciała zabrać głos w tej sprawie.

Prosimy jednak, żeby posłowie pamiętali, że dyskusja ogólna odbywa się na posiedzeniach podkomisji, jeżeli do podkomisji są kierowane poszczególne projekty.

Proszę bardzo.

Poseł Joanna Mucha (PO):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca, za ten wyjątek.

Wydaje mi się, że sprawa jest na tyle istotna, że warto jest tych kilka ogólnych pytań zadać.

Chciałabym zapytać panią minister, jeśli to jest możliwe, bo przed chwilą przewodniczący podkomisji powiedział o tym, że ten projekt reguluje rzeczywiście ten wariant kredytowy tak zwanego odwróconego kredytu hipotecznego, natomiast jeżeli chodzi o ten wariant sprzedażowy, czyli przeniesienie praw własności na początku umowy, pan przewodniczący zasugerował, że zostanie właściwie wyeliminowany z rynku. W moim przekonaniu, nie zostanie wyeliminowany z rynku, lecz będą istniały jakby dualnie dwa różne rozwiązania.

Chciałam zapytać rząd (państwo macie na pewno wiedzę na ten temat), w jaki sposób ta regulacja prawna wpłynie, państwa zdaniem, na ten drugi obszar, którego nie regulujemy? Bo ten drugi obszar *de facto* jest obszarem dużo bardziej trudnym dla człowieka, który podejmuje tego typu zobowiązanie, podejmuje tego typu umowę, więc chciałam zapytać, czy w jakikolwiek sposób państwa zdaniem ta regulacja wpłynie na ten drugi obszar?

To jest pierwsze pytanie.

I jeszcze trzy pytania szczegółowe, ale króciutkie.

Po pierwsze: co w sytuacji odrzucenia spadku? Co się wydarzy, co się stanie w sytuacji odrzucenia spadku, jeżeli ta nasza regulacja, nad którą dzisiaj będziemy pracowali, zostanie przyjęta?

Po drugie: czy nie uważacie państwo, że konieczne i niezbędne jest doregulowanie i doprecyzowanie zapisów dotyczących monitorowania wartości nieruchomości, bo te zapisy są w tej chwili na tyle ogólne, że mogą powodować duże jednak obciążenia po stronie kredytobiorcy.

I trzecie pytanie, które może wydawać się zabawne, ale wcale zabawne nie jest i może wiązać się z określonymi skutkami, czyli: kto poinformuje o śmierci kredytobiorcy? W związku z tymi terminami, które są przewidziane dla spadkobierców na przyjęcie spadku, na decyzję o tym, czy odkupują nieruchomość, czy też decydują się na ten drugi wariant, ta informacja o śmierci kredytobiorcy może być niezwykle istotna. Stąd to moje pytanie.

Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł, myślę, że jeżeli chodzi o pierwsze pani pytanie (bo chcę od razu udzielić odpowiedzi) to pracowaliśmy bardzo szczegółowo nad rentą dożywotnią.

Zapowiedź rządu jest taka, że projekt jest przygotowywany w Ministerstwie Gospodarki. To jest projekt niezwykle trudny. Materia tego uregulowania jest bardzo wrażliwa. W tej sprawie odbyliśmy zarówno na posiedzeniu Sejmu jak i na posiedzeniu podkomisji bardzo szczegółową dyskusję. Jeżeli w międzyczasie pojawiły się inne uwagi, dopuszczę resort finansów, żeby udzielił odpowiedzi, niemniej jednak całą tę materię związaną również ze spadkobiercami szczegółowo procedowaliśmy.

Poproszę, żeby udzielono odpowiedzi pani poseł na posiedzeniu Komisji.

Proszę bardzo, pani minister Tarnowska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Dorota Podedworna-Tarnowska:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, tak jak pani przewodnicząca zechciała już wskazać, projekt renty dożywotniej znajduje się obecnie w uzgodnieniach międzyresortowych. Wnioskodawcą tego projektu jest Minister Gospodarki, tak jak pani przewodnicząca wskazała.

Odnosząc się natomiast do pytania pani poseł Muchy, chciałabym powiedzieć, że te dwa produkty (takiego użycie sformułowania): kredyt hipoteczny i renta dożywotnia to są dwa osobne, dwa różne produkty posiadające różne atrybuty, różne cechy i my, jako rząd, nie widzimy zagrożenia, że jeden produkt spowoduje wyeliminowanie drugiego produktu z rynku. One więc będą funkcjonować równolegle obok siebie. Będą dedykowane, można powiedzieć, w różnych sytuacjach, bo tak, jak wspomniałam, mają różne cechy.

Jeśli chodzi o ostatnie pytanie, które pani poseł zadała, mianowicie o informowanie o śmierci kredytobiorcy, w art. 24 procedowanej ustawy jest mowa o tym, że bank niezwłocznie po uzyskaniu informacji o śmierci kredytobiorcy zamieszcza na stronie internetowej ogłoszenie zawierające imię i nazwisko kredytobiorcy i wszystkie inne informacje, które są tutaj wymienione.

Jeśli chodzi o pytanie drugie i trzecie, to bardzo proszę o szczegółową odpowiedź panią dyrektor Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów, która procedowała z państwem od początku ten projekt w podkomisji, panią dyrektor Wachnicką.

Zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów Agnieszka Wachnicka:

Dzień dobry państwu...

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego MF Agnieszka Wachnicka:

Szanowna Komisjo, szanowni państwo, dziękuję, pani przewodnicząca.

Jeżeli chodzi o sytuację, kiedy bądź nie można w jakiś sposób skontaktować się, ustalić kręgu spadkobierców, bądź dochodzi do odrzucenia spadku, w projekcie jest przewidziana szczególna instytucja kuratora, czyli kogoś, kto będzie działał w imieniu i na rzecz ewentualnych spadkobierców a, jeżeli ich nie ma, kurator będzie tą osobą, z którą bank będzie zawierał umowę przeniesienia własności nieruchomości i to kurator będzie dokonywał rozliczenia tej wierzytelności. Tę kwotę, którą otrzyma, kurator będzie przekazywał do depozytu sądowego.

Takie regulacje są w tym projekcie zawarte.

Jeżeli natomiast chodzi o częstotliwość monitorowania nieruchomości, jest rzeczą oczywistą, że są różne rodzaje nieruchomości w zależności, po pierwsze, od tego, czy jest to nieruchomość gruntowa, lokalowa, czy jest to dom, z jakich materiałów został zbudowany, w jakim jest stanie technicznym. To są kwestie, które będą warunkowały częstotliwość dokonywania monitoringu stanu nieruchomości, wobec czego jest rzeczą ogromnie trudną uregulowanie takiej materii na poziomie ustawowym. Dlatego te kwestie zostały pozostawione w umowie odwróconego kredytu hipotecznego.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Zatem przystępujemy do...

Pani minister Podedworna-Tarnowska. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

Jeszcze w uzupełnieniu do odpowiedzi mówiącej o tym, kto poinformuje bank o śmierci kredytobiorcy, ponieważ zrozumiałam, że pani poseł pyta o to, jak będzie rozpowszechniona w ogóle informacja o śmierci kredytobiorcy.

Ta druga kwestia opisana jest w art. 10 ust. 2, który mówi, że umowa odwróconego kredytu hipotecznego określa w szczególności, i w pkt 15 jest wskazane, że są to osoby do kontaktu po śmierci kredytobiorcy. Czyli z tą osobą, która jest wskazana w umowie do kontaktu, jak rozumiem, będzie się kontaktował bank.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję.

Mam następującą propozycję dla przedstawicieli Związku Banków Polskich. Państwo złożyli określone propozycje poprawek a zatem wskazali państwo materię, która – państwa zdaniem – powinna zostać inaczej uregulowana. Chciałabym w odpowiednim momencie dopuścić państwa do głosu. Są to art. 20, 27 i 30. W trakcie procedowania tych artykułów, jeżeli będziecie państwo uważali, że warto przekazać uwagi, które państwo sformułowaliście, dopuszczę państwa do głosu.

Przystępujemy zatem do rozpatrywania sprawozdania o projekcie ustawy.

Bardzo proszę, art. 1. Czy są uwagi państwa posłów? Nie ma uwag Biura Legislacyjnego.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 1?

Nie widzę.

Art. 1 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 2. Czy są uwagi państwa posłów?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 2?

Nie widzę.

Art. 2 został przyjęty.

Do art. 3 została zgłoszona poprawka. Poprawkę zgłosiłam osobiście.

Poprawka do art. 3 dotyczy ochrony antyspreadowej kredytobiorców kredytu hipotecznego w związku z usunięciem zakazu udzielania kredytów w walutach obcych. Chcę powiedzieć, że ten przepis proponujemy, ponieważ w pierwotnym przedłożeniu przewidywaliśmy, że odwrócone kredyty hipoteczne będą udzielane jedynie w złotych. Zaproponowano zmianę, żeby odwrócone kredyty hipoteczne były udzielane również

w walutach obcych, zatem ten przepis jest konieczny, żeby to doprecyzować i zmienić. Długo rozmawialiśmy na ten temat w podkomisji.

Chciałabym usłyszeć stanowisko Biura Legislacyjnego i stanowisko rządu w tej sprawie. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Łukasz Kasiak:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, ta poprawka jest jak najbardziej zasadna.

Precyzuje odesłania i wyjątki w stosowaniu Prawa bankowego i w związku z poprawką zgłoszoną na posiedzeniu podkomisji takie konsekwencje, które zostały zaproponowane w poprawce, są jak najbardziej konieczne.

Jesteśmy za tą poprawką.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Stanowisko rządu?

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

Stanowisko rządu jest pozytywne.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia poprawki do art. 3?

Nie widzę.

Zatem poprawka została przyjęta jednomyślnie, co powoduje, że nie będziemy procedować art. 3 w brzmieniu sprawozdania.

Art. 4. Czy są uwagi państwa posłów?

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 4?

Nie widzę.

Art. 4 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 5. Czy są uwagi państwa posłów?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw?

Nie widzę.

Art. 5 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 6. Czy są uwagi państwa posłów?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw?

Nie widzę.

Art. 6 został przyjęty.

Art. 7. Czy są uwagi?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 7?

Nie widzę.

Art. 7 został przyjęty jednomyślnie.

Rozdział 2. Czy są uwagi do tytułu rozdziału?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Tytuł rozdziału 2 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 8. Czy są uwagi państwa posłów?

Bardzo proszę, pani poseł Bubula.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Ja mam taką uwagę dotyczącą zarówno art. 8 jak i art. 10, dotyczącego umowy. Tutaj w art. 8 mamy uregulowane kwestie dotyczące formularza informacyjnego. Mam taką propozycję dotyczącą dodania w tym artykule nowego ust. 3a, który doprecyzuje taką

zasadę, aby ten formularz informacyjny w postaci papierowej był przedstawiany w sposób czytelny oraz czcionką nie mniejszą niż 12 pkt.

Uzasadnię to krótko, chociaż myślę, że państwo rozumieją, o co chodzi. Otóż w tej chwili na przykład strony umów, na przykład telekomunikacyjnych albo energetycznych czy gazowych, są informowane, w tym starsi ludzie, o zmianach w umowach, które są sporządzone w ten sposób, że są wydrukowane czcionką o wielkości 3 lub 4 pkt drukarskich. Nie da się tego przeczytać w żaden inny sposób, jak przy pomocy dużego, silnego szkła powiększającego.

Brak takiego sformułowania albo w ustawach, które to regulują, albo w rozporządzeniach, które to regulują, powoduje, że ci, którzy przedstawiają takie aneksy do umów, wychodzą z założenia, że spełnili warunek pisemnego powiadomienia o zmianach w umowie, czy o treści umowy a strona może, po prostu, nie być w stanie tego przeczytać i wszystko będzie zgodne z prawem, natomiast – niestety – niezgodne z duchem tego prawa. W związku z tym proponuję, żeby doprecyzować to w takiej właśnie formie, żeby dodać nowy ustęp w brzmieniu: „formularz informacyjny w postaci papierowej jest przedstawiany w sposób czytelny, w szczególności z użyciem czcionki o wielkości 12 pkt”. Co najmniej 12 pkt.

To jest ta uwaga dotycząca art. 8.

Podobną jeszcze bardziej ważną poprawkę chcę zgłosić do art. 10 określającego treść samej umowy.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł, pani jest doświadczonym parlamentarzystą.

Proszę więc złożyć propozycje poprawek na piśmie tak, aby wszyscy posłowie mogli te poprawki otrzymać.

Mam jeszcze techniczne pytanie do państwa posłów. Jeżeli są poprawki, poproszę o przedłożenie ich do sekretariatu Komisji, żebyśmy mogli procedować.

Mam pytanie do Biura Legislacyjnego: czy na tym etapie możemy odłożyć rozpatrywanie art. 8 i art. 10, aby rozpatrywać je łącznie z przedstawionymi przez panią poseł Bubulę poprawkami i wrócić do nich, kiedy wszyscy państwo posłowie będą mieli doręczone poprawki?

Taką propozycję chciałabym zgłosić.

Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Kasiak:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, jak najbardziej zdarzały się takie sytuacje na posiedzeniach Komisji, więc myślimy, że można przyjąć taki sposób procedowania.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Raz jeszcze chciałabym zwrócić się do państwa posłów, jeżeli są poprawki, żeby je doręczyć tak, żebyśmy nie musieli odkładać rozpatrywania kolejnych artykułów. Jeżeli państwo posłowie pozwolą, to kiedy będziemy procedować...

W zasadzie mogę poprosić. Pani minister, czy chciałaby pani wypowiedzieć się po otrzymaniu poprawki czy w tej chwili?

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

W tej chwili pozytywnie opiniujemy te poprawki.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rząd opiniuje pozytywnie zgłoszone propozycje, ale chce jeszcze zabrać głos, kiedy poprawki będą doręczone.

Odkładamy zatem rozpatrywanie art. 8.

Przechodzimy do art. 9. Czy są uwagi do art. 9? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 9?

Nie widzę.

Art. 9 został przyjęty jednomyślnie.

Rozpatrywanie art. 10 odkładamy w związku z poprawką.

Art. 11. Czy są uwagi państwa posłów?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 11?

Nie widzę.

Art. 11 został przyjęty.

Rozdział 3 – Prawa i Obowiązki stron odwróconego kredytu hipotecznego. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tytułu?

Nie widzę.

Tytuł rozdziału został przyjęty.

Art. 12. Czy są uwagi państwa posłów?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw?

Nie widzę.

Art. 12 został przyjęty.

Art. 13. Czy są uwagi państwa posłów? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 13?

Nie widzę.

Art. 13 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 14. Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 14 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 15. Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 15 został przyjęty.

Art. 16. Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 16 został przyjęty.

Art. 17. Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 17. został przyjęty jednomyślnie.

Art. 18. Czy są uwagi?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw?

Nie widzę.

Art. 18 został przyjęty.

Art. 19. Czy są uwagi?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw?

Nie widzę.

Art. 19 został przyjęty.

Rozdział 4 – Rozliczenie odwróconego kredytu hipotecznego.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tytułu rozdziału?

Pan poseł Marcin Świącicki, bardzo proszę.

Poseł Marcin Świącicki (PO):

Pani przewodnicząca, nie wiem, czy dobrze rozumiem, w jaki sposób procedujemy, bo jest uwaga zgłoszona tutaj przez Związek Banków Polskich do tego artykułu polegająca na dodaniu ust. 3.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Mogę panu posłowi powiedzieć, że procedujemy tytuł rozdziału, zanim przejdziemy do rozpatrywania art. 20, do którego są uwagi Związku Banków Polskich i w takiej procedurze pozostaniemy. Procedowaliśmy tytuł rozdziału.

Przechodzimy, tak jak pan poseł zauważył, do art. 20. Są uwagi Związku Banków Polskich.

Proszę bardzo, kto ze Związku Banków Polskich? Proszę się przedstawić.

Dyrektor Zespołu Bankowości Detalicznej i Rynków Finansowych Związku Banków Polskich Norbert Jeziolowicz:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Norbert Jeziolowicz, Związek Banków Polskich.

Rzeczywiście, ośmieliliśmy się zaproponować państwu pewne uzupełnienie w tym przepisie.

Może najpierw przedstawię uzasadnienie, o co nam chodziło. Otóż może dojść do takiej sytuacji, w której trzeba też zadbać o prawa spadkobierców, to znaczy, może też dojść do takiej sytuacji, że na przykład spadkobiercy nie będą chcieli sprzedaż nieruchomości i rozliczenia się z bankiem, ale – z jakichś względów – będą chcieli zachować tę nieruchomość w rodzinie i będą gotowi jakby pokryć bank, pokryć te wymagania stawiane przez bank z własnych pieniędzy. Może też dojść do takiej sytuacji – też trzeba ją przewidzieć, ona też może się pojawić – w której, na przykład, w wyniku tego, że kredyt hipoteczny z przyczyn, że tak powiem, naturalnych wypłacany będzie przez krótki okres czasu i należność z tytułu tego kredytu wyniesie tylko kilka procent wartości nieruchomości i wtedy przeprowadzanie tej całej procedury sprzedaży w gruncie rzeczy byłoby niecelowe, bo ona też generuje koszty a spadkobiercy mogliby, że tak powiem, z własnych środków bez szczególnego wysiłku spłacić bank, mówiąc kolokwialnie, i zatrzymać tę nieruchomość w rodzinie.

W związku z tym chcielibyśmy państwu zaproponować uzupełnienie art. 20 o kolejny ust. 3, który by regulował tę kwestię w następującym brzmieniu, cytuję:

„Spadkobiercy w terminie 12 miesięcy od dnia śmierci kredytobiorcy lub ostatniego z kredytobiorców mogą dokonać spłaty całkowitej kwoty do zapłaty. W takim przypadku roszczenia banku o przeniesienie własności nieruchomości lub prawa, o którym mowa w art. 4 ust. 2, stanowiących zabezpieczenie odwróconego kredytu hipotecznego wygasa”.

Myślę, że do takich sytuacji, o jakich mówiłem na początku, może dochodzić. Nie ma powodu, żeby takiego, myślę, z punktu widzenia spadkobierców ułatwienia nie dopuszczać w ustawie. Może dojść naszym zdaniem do takiej sytuacji, że jeżeli taka opcja nie będzie wprost wpisana w ustawie, będą mogli dojść do głosu prawnicy bardziej ortodoksyjni, którzy będą uważali, że coś takiego jest niemożliwe.

Myślę, że tutaj nie dochodziłoby do naruszenia, nie wiem, praw czy szeroko pojętej sprawiedliwości społecznej.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jest to poprawka merytoryczna.

Chciałabym w tej sprawie poprosić o opinię Ministerstwa Finansów.

Pani minister, podniesiona została istotna kwestia związana ze spadkobiercami, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

Pozytywnie opiniujemy te propozycje.

W założeniach było to wyraźnie wskazane i, rzeczywiście, sam projekt ustawy, przepisy w tym zakresie mogą budzić wątpliwości interpretacyjne.

Popieramy więc i pozytywnie opiniujemy.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Żeby nie było wątpliwości, przejmuję tę poprawkę. Mamy w Prezydium tę poprawkę, którą sformułował Związek Banków Polskich.

Biuro Legislacyjne?

Legislator Łukasz Kasiak:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, jeżeli taka poprawka została przejęta i miałyby wejść do treści sprawozdania podkomisji to proponujemy umieszczenie tej treści jako art. 20a dlatego, że art. 20 mówi nam tylko i wyłącznie o okresie wymagalności, kiedy całko-

wita kwota staje się wymagalna, natomiast w tym ust. 3 proponowanym przez Związek Banków Polskich mówimy o tym okresie 12 miesięcy, które mijają do dnia wymagalności.

Dlatego wydaje nam się, że to powinna być odrębna jednostka redakcyjna. To może być na przykład art. 20a, który w sprawozdaniu zostanie przez nas przenieumerowany.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Myszę, że jeżeli chodzi o systematykę, umieszczenie tej treści w nowej jednostce redakcyjnej nie budzi sporów. Biorąc pod uwagę tę sugestię Biura Legislacyjnego chcę, aby ta poprawka polegała na wprowadzeniu nowego artykułu 20a.

Jesteśmy zatem w art. 20. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia...

Pozwalam sobie już tej poprawki oddzielnie nie powielać, ponieważ materiał i treść tej poprawki macie w piśmie udostępnionym państwu posłom.

Czy jest więc sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 20?

Nie widzę.

Art. 20 został przyjęty jednomyślnie.

Teraz poprawka polegająca na wprowadzenie nowego art. 20a o treści, która została państwu przedstawiona. W tym przypadku zapytam jeszcze raz, bo stanowisko rządu było pozytywne, dodanie nowego art. 20a. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tego artykułu, tej poprawki?

Nie widzę.

Poprawka zatem została przyjęta jednomyślnie.

Przechodzimy do art. 21. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 21?

Nie widzę.

Art. 21 został przyjęty.

Art. 22. Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 22 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 23. Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 23 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 24. Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 24 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 25. Czy jest sprzeciw?

Nie widzę.

Art. 25 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 26. Czy jest sprzeciw?

Nie widzę.

Art. 26 został przyjęty jednomyślnie.

Do art. 27 mamy dwie uwagi Związku Banków Polskich, bardzo proszę.

Dyrektor Zespołu Bankowości Detalicznej i Rynków Finansowych ZBP Norbert Jeziolowicz:

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, Norbert Jeziolowicz, Związek Banków Polskich, jeszcze raz.

Proszę państwa, w tym art. 27 – może też zacznę od uzasadnienia naszej propozycji – przyjęto taki model, że rozliczenie następuje nie na podstawie ceny sprzedaży nieruchomości, ale na podstawie operatu szacunkowego. To rodzi pewne problemy praktyczne polegające na przykład na tym, że – oczywiście – cena sprzedaży danej nieruchomości może być faktycznie różna od ceny w operacie szacunkowym. Ona może być różna, powiem kolokwialnie, w obie strony, to znaczy, może być wyższa, może być niższa.

Oczywiście, jeżeli jest niższa to zawsze można powiedzieć, że bank poniesie ewentualnie jakąś stratę i jest to jego problem, natomiast jeśli ta cena byłaby wyższa, to też pojawia się pewien problem, ponieważ pojawia się teoretycznie pewien zysk banku, z którym trudno jest coś zrobić, ponieważ bank nie dokonuje tej czynności po to, żeby osiągnąć zysk ze sprzedaży, tylko żeby zaspokoić swoje należności wynikające z kredytu. Jeżeli

pojawi się jakaś nadwyżka, to ustawa nie stanowi wprost, że ta nadwyżka ma być przekazana spadkobiercom, albo Skarbowi Państwa w określonej sytuacji.

W związku z tym ośmieliliśmy się zaproponować takie rozwiązanie poprzez zmianę dwóch przepisów: ust. 2 i dodanie kolejnego ust. 3, w którym bank przekazywałby 95%, przepraszam – 5% tej ceny uzgodnionej pomiędzy stronami wynikającej z operatu szacunkowego na specjalny rachunek powierniczy i te 5% stanowiłoby taki element, z którego, że tak powiem, te ewentualne rozbieżności byłyby regulowane.

Proponujemy też dopisanie w tym ust. 3, że w przypadku, kiedy pojawi się nadwyżka ze sprzedaży – czego nie można wykluczyć, bo to jest rynek i jeżeli sprzedaż będzie następować po kilku miesiącach od rozpoczęcia procedury, to ta cena za daną nieruchomość może się zmienić – ta nadwyżka byłaby też przekazywana spadkobiercom. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

I to również jest istotna uwaga.

Stanowisko rządu w tej sprawie? Czy państwo chcielibyście się odnieść do tej propozycji na tym etapie?

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

Kierunkowo moglibyśmy poprzeć te propozycje, aczkolwiek myślę, że wskazane byłyby dalsze analizy rozwiązań technicznych. Mam taką wątpliwość, kto będzie nadzorował ten proces sprzedaży i, mówiąc kolokwialnie, pilnował tego, jak ta cena się zmieniała i wycena tej nieruchomości?

W związku z tym, na tym etapie trudno jest mi w sposób wiążący wypowiedzieć się pozytywnie i że popieramy w takim brzmieniu tę poprawkę. Sam pan powiedział, że ta nadwyżka mogłaby być przekazana bezpośrednio spadkobiercy, mogłaby być tak, jak tu jest w dalszej propozycji – widzę – utrzymywana na jakimś rachunku celowym.

Chcielibyśmy pochylić się jeszcze głębiej nad tą poprawką.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Członkowie Komisji zostali zapoznani z uwagami Związku Banków Polskich.

W tym przypadku, w Prezydium nie ma propozycji poprawek do art. 27. Prosimy, żeby kluby przeanalizowały państwa uwagi. Kiedy będzie drugie czytanie, będzie można na pewno zgłaszać poprawki.

Art. 27. Czy są uwagi do art. 27 w brzmieniu przedłożenia sprawozdania podkomisji?

Nie widzę.

Art. 27 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 28. Czy są uwagi państwa posłów?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 28 został przyjęty.

Art. 29. Czy są uwagi państwa posłów?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 29 został przyjęty jednomyślnie.

Art. 30. Czy są uwagi?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 30 został przyjęty.

Rozdział 5 – Upadłość banku. Tytuł...

Poseł Joanna Mucha (PO):

Pani przewodnicząca, do art. 30 również jest uwaga Związku Banków Polskich.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł Mucha słusznie zauważyła, że były uwagi Związku Banków Polskich do art. 30.

Bardzo proszę.

Dyrektor Zespołu Bankowości Detalicznej i Rynków Finansowych ZBP Norbert Jeziołowicz:

Dziękuję bardzo.

Właściwie ta nasza trzecia uwaga jest trochę konsekwencją przemyśleń związanych z drugą.

Jak wynika z samej idei ustawy, może dojść (i z pewnością w większości przypadków dojdzie) do takiej sytuacji, że w pewnym momencie kredytobiorca przestanie otrzymywać świadczenia banku. To znaczy, kredyt będzie zawsze udzielany na określony okres czasu, oczywiście, w oparciu o tabele aktuarialne i będzie to robione zgodnie z zasadami sztuki, ale można wyjść śmiało z założenia, że w niektórych przypadkach ten okres kredytu się skończy a kredytobiorca pozostanie bez tych dodatkowych pieniędzy, które były dodatkowo do jego emerytury czy renty wypłacane. Wtedy jego poziom życia w sposób drastyczny pogorszy się i na dodatek będzie to w takim okresie, w którym kredytobiorcy będą coraz starsi, więc właściwie tego wsparcia potrzebowaliby najbardziej, chociażby po to, żeby pokrywać wzrastające wydatki związane z ochroną zdrowia (medyczne).

W związku z tym, ośmieliliśmy się zaproponować takie rozwiązanie, żeby z tych środków pochodzących z nadwyżek, albo ze środków, które przypadająby Skarbowi Państwa, stworzyć taką pulę środków, którą nazwalismy funduszem odwróconego kredytu hipotecznego, z których tego rodzaju kredytobiorcy byłiby wspierani nadal, nawet po wygaśnięciu umowy kredytu.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pojawia się, panie mecenasie, jedna uwaga, że gdyby środki z tego funduszu zostały wyczerpane to przepis byłby martwy. Zatem uwaga...

Pani poseł Mucha.

Poseł Joanna Mucha (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Ja również mam wątpliwości dotyczące tego rozwiązania i myślę, że naprawdę trzeba je głęboko przemyśleć dlatego, że cała ta nasza ustawa zmierza w takim kierunku, żeby kredyt mógł być wypłacony w jednej racie, albo w dwóch bądź trzech, albo też w takiej liczbie rat, jak wynika z oceny aktuarialnej dotyczącej wieku kredytobiorcy i tak dalej, i tak dalej.

Moja wątpliwość dotyczy tego, czy ukształtowanie tego typu instytucji nie powodowałoby tworzenia po prostu hazardu moralnego po stronie kredytobiorców, więc myślę, że naprawdę z pewną ostrożnością powinniśmy do tej propozycji podejść.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Myślę, że o kacu, pani poseł, trudno tutaj mówić. Te transze to sugestia. Nie ma poprawki.

Została przedstawiona uwaga i tak na tym etapie pozostawiamy to.

Art. 30. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 30 w brzmieniu sprawozdania?

Pan poseł Święcicki w sprawie brzmienia sprawozdania?

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Tak, bo ja chciałem...

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jesteśmy w trakcie głosowania, panie pośle.

Poseł Marcin Święcicki (PO):

Chciałem zadać pytanie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ale przeszliśmy do głosowania.

Proszę bardzo, ale jesteśmy już w trakcie głosowania. Pan poseł Święcicki.

Posel Marcin Święcicki (PO):

W związku z tym artykułem chciałem również zapytać (bo nie uczestniczyłem w pracach podkomisji, więc może nie znam tego szczegółu) – mianowicie umowa mówiąca o wypłacie tego kredytu, czy ta ustawa narzuca jakby sposób wypłaty tego kredytu?

Czy to ma być w równych ratach miesięcznych, czy jednorazowo kredytobiorcy wypłaca się ten kredyt, czy to jest dobrowolna umowa i jak się umówią, tak następuje wypłata, czyli na przykład nawet jeśli z przewidywanej długości życia wynika dla takiej osoby, nie wiem, 10 lat, może poprosić o raty miesięczne, nie wiem, jakby miał żyć 15 lat? W ten sposób będzie miał niższe te raty, ale za to zabezpieczy się na dłuższy okres i w ten sposób jak gdyby unika tego ryzyka, że pod koniec życia wypłaty się skończą a on w ogóle zostanie bez żadnego zasilania. Czy taki wariant jest tutaj możliwy, że można zawierać umowę na dłuższe okresy wypłaty niż wynika to z tablic przeciętnego dalszego trwania życia dla danej osoby? Bo to stanowiłoby pewne zabezpieczenie przed tym właśnie zakończeniem wypłat.

Jak ta sprawa jest w ogóle uregulowana?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Chciałabym, panie pośle, powiedzieć, że to nie reguluje renty socjalnej, która byłaby wypłacana w ratach przez kolejne ileś lat. Transze zostały określone.

Bardzo proszę, pani minister, o udzielenie odpowiedzi na to pytanie.

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o rodzaj wypłat, art. 7 ust. 1 mówi: „wypłata kwoty odwróconego kredytu hipotecznego następuje jednorazowo albo w ratach przez okres i w wysokości określonej w umowie odwróconego kredytu hipotecznego”.

Mianowicie jest to regulowane każdorazowo w umowie między kredytobiorcą a kredytodawcą.

Jeśli chodzi o drugą kwestię, to nie ma takiej sytuacji, o którą pan poseł pytał, bo ta sytuacja może wystąpić przy okazji renty dożywotniej, w przypadku której może wystąpić teoretycznie taka sytuacja, że kwota wypłat będzie dłuższa niż wynikająca z przeciętnej długości życia, bo tam nie można wpisać w umowie, ile tych rat będzie, jak sama nazwa wskazuje, wypłaconych. W kredycie hipotecznym odwróconym jest to sprecyzowane, na jak długi okres będzie zawarta ta umowa.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Żyżyński.

Posel Jerzy Żyżyński (PiS):

Przepraszam, chciałem tutaj zwrócić uwagę, że jest coś takiego w teorii finansów, co się nazywa rentą dożywotnią. Otóż renta dożywotnia jest wypłacana do końca życia.

Oczywiście, w sytuacji, kiedy ktoś żyje dłużej niż przeciętna dalsza długość życia, to ryzyko z tym związane jest finansowane przez osoby, które żyją krócej albo przez jakąś formułę ubezpieczenia się tego kredytodawcy przed taką sytuacją, że dalsze trwanie życia jest dłuższe niż średnie trwanie życia, które jest w tablicach dalszego trwania życia. Na przykład w tablicach dalszego trwania życia osoby, które dożyły 100 lat, przeciętnie żyją jeszcze 2 i pół roku, o ile dobrze pamiętam.

Dlatego zwracałem uwagę na to wcześniej, że tutaj ten element ubezpieczenia przed tym ryzykiem musi być zawarty w całym systemie. Dlatego powinniśmy tutaj zaproponować jakieś rozwiązanie prawne.

Zwracam się do Ministerstwa w tej sprawie.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję, panie profesorze. Rozmawialiśmy o rencie dożywotniej, kiedy referował pan przewodniczący Janczyk.

Jesteśmy w art. 30. Czy są uwagi państwa posłów i propozycje dotyczące nowych zapisów art. 30?

Nie widzę.
Czy jest sprzeciw państwa posłów wobec przyjęcia art. 30 w brzmieniu przedłożenia sprawozdania?
Nie widzę.
Zatem art. 30 przyjęliśmy jednomyślnie.
Byliśmy w rozdziale 5 – Upadłość banku.
Art. 31. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 31?
Nie widzę.
Art. 31 został przyjęty jednomyślnie.
Art. 32. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 32?
Nie widzę.
Art. 32 został przyjęty jednomyślnie.
Rozdział 6 – Zmiany w przepisach obowiązujących.
Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tytułu?
Nie widzę.
Tytuł rozdziału został przyjęty.
Art. 33. Czy są uwagi państwa posłów? Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 33?
Nie widzę.
Art. 33 został przyjęty jednomyślnie.
Art. 34. Czy są uwagi państwa posłów?
Nie widzę.
Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 34?
Nie widzę.
Art. 34 został przyjęty jednomyślnie.
Art. 35. Czy są uwagi państwa posłów?
Nie widzę.
Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 35?
Nie widzę.
Art. 35 został przyjęty jednomyślnie.
Do art. 36 została zgłoszona poprawka. Państwo otrzymali poprawki. Chcę poinformować, że zgłoszona poprawka ma doprowadzić do tego, że szczegółowe uregulowania dotyczące praw i obowiązków stron, a szczególnie kredytobiorców, są zawarte w tej ustawie.
Zapis tego artykułu w nowym brzmieniu usunąłby wszelkie wątpliwości, że przepisy tej ustawy nie podlegają ustawie o kredycie konsumenckim.
Stanowisko rządu w sprawie poprawki?

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

Stanowisko rządu jest pozytywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Uwagi Biura Legislacyjnego w tej sprawie? Nie ma uwag?

Legislator Łukasz Kasiak:

Nie ma uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia poprawki do art. 36?

Nie widzę.

Poprawka została przyjęta jednomyślnie.

Rozdział 7 – Przepisy końcowe. Czy są uwagi?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw?

Nie widzę.

Tytuł rozdziału został przyjęty.

Art. 37. Czy są uwagi państwa posłów?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji jego przyjęcia?

Nie widzę.

Art. 37 został przyjęty.

Powinniśmy jeszcze wrócić, bo nie procedowaliśmy tytułu ustawy. Czy jest zatem sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tytułu ustawy?

Nie widzę.

Tytuł ustawy został przyjęty.

Zostały jeszcze dwie nierozpatrzone poprawki do art. 8 i do art. 10 zgłoszone przez panią poseł Barbarę Bubulę i doręczone państwu posłom. Stanowisko rządu w sprawie tych poprawek zostało wyrażone – jest pozytywne.

Czy pani minister podtrzymuje to stanowisko rządu po otrzymaniu tych poprawek. Bardzo proszę, pani minister Podedworna-Tarnowska.

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, oczywiście podtrzymujemy poparcie dla tych sugestii, niemniej jednak w brzmieniu poprawki nr 1 zaproponowanej do art. 8 ust. 3a proponujemy, żeby wykreślić wyrazy „w szczególności”. „Formularz informacyjny w postaci papierowej jest przedstawiany w sposób czytelny z użyciem czcionki o wielkości co najmniej 12 pkt”.

Wydaje nam się, że takie brzmienie byłoby bardziej właściwe.

Natomiast w art. 10 w nowym ust. 5 proponujemy brzmienie: „Umowa odwróconego kredytu hipotecznego sporządzana jest w sposób czytelny z użyciem czcionki o wielkości co najmniej 12 pkt” a więc również chodzi o wykreślenie wyrazów „w szczególności w postaci drukowanej”.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zanim oddam głos Biuru Legislacyjnemu, chciałabym, żeby pani poseł Bubula, która jest autorem tej poprawki odniosła się do uwag Ministerstwa Finansów.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Bardzo dziękuję za to doprecyzowanie poprawek, rzeczywiście, one lepiej brzmią w tej poprawionej przez Ministerstwo postaci.

Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy ani poseł zgłasza autopoprawkę w takim brzmieniu, jak zaproponowała pani minister Podedworna-Tarnowska?

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne ma uwagi do przededagowanej poprawki.

Legislator Łukasz Kasiak:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, szanowna pani poseł, chcieliśmy zwrócić uwagę przede wszystkim na to, że w art. 8 jest ust. 4.

Tam znajduje się delegacja ustawowa dla ministra wraz z wytycznymi, które między innymi mówią o tym, że minister musi uwzględnić konieczność prawidłowego zapoznania się przez kredytobiorcę ze szczegółowymi warunkami udzielania i rozliczania odwróconego kredytu.

Wydaje nam się, że jeżeli ustawodawca decyduje się na określenie wzorów i szczegółów tego formularza przez ministra, co jest chyba jak najbardziej poprawną drogą, to w tych wytycznych dla ministra można by było zawrzeć jakieś informacje, wytyczne, które dotyczyłyby jeszcze tej czytelności.

Chcemy natomiast zwrócić też uwagę na drugą kwestię. Pierwszy raz spotykamy się z propozycją, żeby w ustawach, w aktach rangi ustawowej posługiwać się pojęciem punktów określających wielkość czcionki. Jakie to są punkty? Rozumiem, że chodzi o potoczne rozumienie punktów używanych w edytorach tekstu, natomiast one mogą ulegać zmia-

nie. Wydaje nam się, że tego typu sformułowania absolutnie nie mogą znajdować się w ustawach. Tego typu uregulowania przy tym sposobie regulacji ust. 4, wydaje się, powinny znajdować się w rozporządzeniu, natomiast – naszym zdaniem – ust. 3a szczególnie w odniesieniu do tych punktów, bo nie wiemy, jakie to są punkty... Wiemy tylko, jakie jest potoczne rozumienie, natomiast, to pojęcie nie jest umocowane ustawowo.

Uważamy, że takie sformułowanie nie może znaleźć się w przepisach rangi ustawowej.
Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy pani poseł Bubula chciałaby zabrać głos?

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Tak, chciałabym zabrać głos.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Proszę.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca, otóż punkty drukarskie to jest międzynarodowy system, który jest unormowany i one nie zmieniają się wraz ze zmianą edytorów tekstów.

To było przyjęte, jeszcze zanim pojawiły się komputery. W punktach liczyło się wielkość czcionek drukarskich, również w czasie składu tradycyjnego, ręcznego, zecerskiego.

Wydaje mi się więc, że to jest precyzyjnie napisane.

Natomiast absolutnie nie zgadzam się z tym, żeby to przenieść do rozporządzeń i do wytycznych dlatego, że mamy załączony wzór tego rozporządzenia i w tym wzorze rozporządzenia, w żadnym elemencie tego wzoru nie jest określone, jaką wielkością ma być sporządzona umowa. Tam są zawarte treści merytoryczne, bardzo szczegółowe – i słusznie, natomiast całość może być z powodów technicznych nieczytelna, jeżeli takiego ogólnego określenia nie zawrzemy w samej ustawie.

Wydaje mi się więc, że mam pełne uzasadnienie zwłaszcza w odniesieniu do praktyki, która dotyczy umów rozmaitych z innych branż, że – niestety – taka praktyka istnieje, żeby tworzyć nieczytelne umowy, stosując zbyt małą nieczytelną czcionkę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Poproszę panią poseł o naniesienie poprawek na zgłoszone przez siebie poprawki do art. 8 i 10, które pani poseł zmodyfikowała zgodnie z uwagami rządu. To po pierwsze.

Mam pytanie do Biura Legislacyjnego w związku z podniesionymi uwagami. Czy my mamy... Bo pani poseł mówi o jednej rzeczy.

Musimy być bardzo precyzyjni. Rozumiemy intencje. Resort finansów popiera poprawki. W jakich przepisach mamy określone... Bo podniesiona przez Biuro Legislacyjne uwaga nie jest przedmiotem sporu. Chodzi o precyzję przepisów.

Czy w jakichkolwiek przepisach prawnych mamy regulacje pozwalające bez wątpienia i czytelnie odczytać treść tego artykułu w brzmieniu zaproponowanym przez panią poseł Bubulę?

Biuro Legislacyjne?

Legislator Łukasz Kasiak:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, my w tym momencie nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć na pytanie, czy gdzieś w jakichś przepisach, na przykład międzynarodowych, są przyjęte tego typu normy, być może w jakichś umowach.

Być może należałoby doprecyzować to pojęcie punktu, dopisując rzeczywiście, według jakich norm. Dopracowanie tego *ad hoc* na posiedzeniu Komisji jest trudnym zadaniem.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Nie mamy...

Pani poseł Mucha.

Posel Joanna Mucha (PO):

Być może pani poseł zgodziłaby się na to, żeby ewentualnie Ministerstwo Finansów zawarło taki zapis w rozporządzeniu? Być może to by było rozwiązanie sytuacji?

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł, deklarację takiej intencji resort może dać.

Do art. 8 mamy, tak jak wskazywało Biuro Legislacyjne, ust. 4. Pani poseł zależało, żeby to było wyartykułowane, bo rozporządzenia nie podlegają procedurze uchwalania w Sejmie. Tryb wydawania więc rozporządzenia jest trochę inny.

Intencją pani poseł Muchy jest, żeby padła taka deklaracja.

Udzielę głosu resortowi finansów, bo z uwagi na wątpliwości chciałam to rozstrzygnąć w głosowaniu.

Bardzo proszę, pani minister Podedworna-Tarnowska.

Podsekretarz stanu w MF Dorota Podedworna-Tarnowska:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję za ten głos pani poseł.

Chciałabym jednak zwrócić uwagę, że delegacja ustawowa dla Ministra Finansów odnosi się tylko do formularza. Jak rozumiem, poprawka pani poseł dotyczy zarówno formularza, jak i umowy. To jest jedna rzecz. W związku z tym my nie mamy wpływu na kształt umowy. Rozporządzenie, które będzie wydawał Minister Finansów nie będzie się odnosić w żaden sposób do zapisów umowy, która będzie zawierana między kredytobiorcą a kredytodawcą. To jest jedna rzecz.

Druga rzecz takiej natury prawnej – powiedziałabym, że zależałoby nam jednak bardziej na doprecyzowaniu ustawowym tych wymogów wobec kredytodawcy z uwagi na to, żeby uniknąć w przyszłości zarzutów o przekroczenie delegacji ustawowej. My się, oczywiście, możemy zobowiązać, że w związku z ustaleniami na posiedzeniu Komisji zawrzemy takie rozwiązania w rozporządzeniu, niemniej jednak sama deklaracja Ministra Finansów na posiedzeniu Komisji nie może być delegacją do zawierania takich rozwiązań w rozporządzeniu.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W związku z uwagami podniesionymi przez Biuro Legislacyjne chciałabym poddać poprawki zgłoszone przez panią poseł pod głosowanie, rozumiejąc, że jest przychylność rządu dla takiego rozwiązania, czyli dla treści poprawki i, że uwagi Biura Legislacyjnego dotyczą formy zapisu tej poprawki. Ponieważ jest to ważne zagadnienie chciałabym poddać te poprawki z autopoprawkami pod głosowanie.

Kto z państwa jest za przyjęciem pierwszej poprawki pani poseł Bubuli dotyczącej art. 8?

Kto jest przeciwny?

Jeszcze raz poproszę o głosowanie, ponieważ wkradł się chyba błąd.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Poproszę o wynik.

Sekretarz Komisji Michał Nowak:

10 głosów za, 16 przeciw, 1 wstrzymujący.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Mam wielką prośbę do pani poseł o konsultację z Biurem Legislacyjnym. Myślę, że wszyscy będziemy przygotowywać się do tego, żeby w drugim czytaniu ta intencja została odzwierciedlona w złożonych poprawkach.

Mamy poprawkę do art. 10 polegającą na dodaniu nowego ust. 5 z autopoprawką polegającą na wykreśleniu wyrazów „w szczególności w postaci drukowanej”. Mamy tutaj podobną uwagę Biura Legislacyjnego, tak sądzę.

Biuro Legislacyjne, uwaga do poprawki do art. 10?

Legislator Łukasz Kasiak:

Chodzi o uwzględnienie również tego, o czym mówiła pani minister. To znaczy, tu nie ma delegacji do wydania rozporządzenia, natomiast uwaga dotycząca tych punktów jest nadal aktualna.

Jeszcze tylko drobna uwaga, bo pani przewodnicząca przegłosowała poprawkę, wydaje się, że należy jeszcze przegłosować art. 8 i art. 10 odrębnie po przyjęciu lub odrzuceniu poprawek.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Zatem wracamy. Poprawka została odrzucona, zatem należy wrócić.

Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 8 w brzmieniu przedłożenia sprawozdania?

Nie widzę.

Art. 8 został przyjęty.

Art. 10 – do art. 10 mamy poprawkę polegającą na dodaniu nowego ust. 5. Najpierw poprawka.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Sekretarz Komisji Michał Nowak:

9 głosów za, 16 przeciw, 1 wstrzymujący.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo.

Teraz cały art. 10. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 10 w brzmieniu sprawozdania?

Nie widzę.

Art. 10 został przyjęty jednomyślnie.

Całość projektu ustawy z poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem projektu ustawy o odwróconym kredycie hipotecznym w wersji, którą przepracowaliśmy?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Poproszę o wynik.

Sekretarz Komisji Michał Nowak:

19 głosów za, nikt przeciw, 7 wstrzymujących.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

19 głosów za przyjęciem projektu, bez głosów przeciwnych, 7 wstrzymujących.

Projekt został przyjęty.

Potrzebujemy jeszcze wybrać posła sprawozdawcę, który przedstawi to sprawozdanie.

Pan przewodniczący Łopata.

Poseł Jan Łopata (PO):

Mam propozycję, aby sprawozdawcą została pani przewodnicząca Krystyna Skowrońska, jeśli – oczywiście – wyrazi zgodę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję.

Czy są inne propozycje?

Nie widzę.

Chciałam oświadczyć, że wyrażam zgodę na objęcie tej zaszczytnej funkcji.

Czy jest sprzeciw, abym przedstawiła ten projekt Wysokiej Izbie jako sprawozdanie prac Komisji Finansów Publicznych?

Nie widzę.

Propozycja została przyjęta.

Potrzebujemy jeszcze opinię MSZ o zgodności tego projektu z prawem Unii Europejskiej.

Poproszę sekretariat, proponuję określenie terminu przedstawienia opinii MSZ o zgodności tego projektu z prawem Unii Europejskiej na 2 września bieżącego roku.

Pani poseł Joanna Mucha.

Poseł Joanna Mucha (PO):

Bardzo dziękuję.

Chciałabym poprosić, jeśli jest to możliwe, Związek Banków Polskich o odniesienie się do tej mojej wątpliwości, którą przedstawiłam na samym początku. Chodzi o kwestię informacji o śmierci kredytobiorcy. Czy państwo macie wypracowane procedury, czy macie państwo wypracowane sposoby postępowania? Oczywiście, nie w tej chwili.

Bardzo bym prosiła, żebyście państwo przedstawili członkom Komisji taką informację przed drugim czytaniem dlatego, że z punktu widzenia ochrony spadkobierców to może być naprawdę bardzo kluczowa sprawa w tej ustawie.

I druga kwestia – myślę, że ta druga uwaga Związku Banków Polskich, pierwsza część drugiej uwagi, ta, która dotyczy sprzedaży nieruchomości po cenie wyższej niż wynikało to z operatu szacunkowego, jest również tą kwestią, nad którą musimy się zastanowić jeszcze między pierwszym a drugim czytaniem.

I tutaj też zwracam się z prośbą o przygotowanie ewentualnie ekspertyz i analiz po to, żeby pomóc nam podjąć decyzję.

Dziękuję bardzo.

Dyrektor Zespołu Bankowości Detalicznej i Rynków Finansowych ZBP Norbert Jeziołowicz:

Jak rozumiem, mamy się odnieść pisemnie do tych...

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozumiem, że pani poseł poprosiła Związek Banków Polskich o pisemną odpowiedź w tej sprawie?

Poseł Joanna Mucha (PO):

Będę wdzięczna.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ministerstwo możemy zobowiązywać, innych instytucji nie zobowiązujemy, to jest prośba pani poseł do Związku Banków Polskich.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Informuję równocześnie, że protokół z posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Dziękuję bardzo i zapraszam na kolejne posiedzenie Komisji.